

Byla C-389/05

Europos Bendrijų Komisija prieš Prancūzijos Respubliką

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas — EB 43 ir 49 straipsniai — Įsisteigimo laisvė ir laisvė teikti paslaugas — Gyvūnų sveikata — Galvijų dirbtinio sėklinimo centras — Nacionalinės teisės aktai, suteikiantys patvirtintiems centrams išimtinę teisę teikti galvijų dirbtinio sėklinimo paslaugą tam tikroje teritorijoje ir sėklintojo licencijai gauti nustatantys sąlygą sudaryti sutartį su vienu iš šių centrų“

Generalinio advokato P. Mengozzi išvada, pateikta 2008 m. balandžio 3 d. . . . I - 5401
2008 m. liepos 17 d. Teisingumo Teismo (ketvirtoji kolegija) sprendimas I - 5425

Sprendimo santrauka

1. *Laisvas asmenų judėjimas — Įsisteigimo laisvė — Apribojimai*
(EB 43 straipsnis)
2. *Laisvė teikti paslaugas — Apribojimai*
(EB 49 straipsnis)
3. *Žemės ūkis — Teisės aktų suderinimas — Bendrijos vidaus prekyba grynaveislių galvijų sperma*
(EB 43 ir 49 straipsniai; Tarybos direktyvos 77/504, 87/328 ir 91/174)

4. *Laisvas asmenų judėjimas — Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Apribojimai (EB 43 ir 49 straipsniai)*

1. Sėklinimo centrams, valstybės narės patvirtintiems teikti galvijų dirbtinio sėklinimo paslaugą tam tikroje teritorijoje, suteikiama išimtinė teisė vykdyti veiklą tam tikroje teritorijoje, ribojanti bendrą subjektų, kuriems leidžiama įsteigti ir administruoti tokius centrus šios valstybės teritorijoje, skaičių ir nenustatanti šios išimtinės teisės galiojimo trukmės, yra kliūtis kitiems ūkio subjektams, įskaitant kitų valstybių narių ūkio subjektus, patekti į sėklinimo rinką. Tokiam vertinimui neturi reikšmės tai, kad geografinės vietovės, kuriose galioja ši išimtinė teisė, gali būti vėliau patikslintos ar padalytos.

teritorijoje vykdyti galvijų sėklinimo ar sėklos paskirstymo veiklą. Šiai išvadai įtakos neturi tai, kad šios priemonės vienodai taikomos nacionalinių subjektų ir kitų valstybių narių subjektų atžvilgiu, nes tokios nacionalinės priemonės, nors ir taikomos nediskriminuojant dėl pilietybės, gali Bendrijos piliečiams, įskaitant priemonę priėmusios valstybės narės piliečius, trukdyti pasinaudoti Sutarties garantuojama pagrindine laisve, pavyzdžiui, įsisteigimo laisve, arba naudojimasi ja padaryti mažiau patrauklų.

(žr. 50, 53–56 punktus)

Tam, kad tam tikroje geografinėje vietovėje galėtų įgyti teises, ūkio subjektas, siekiantis vykdyti dirbtinio sėklinimo veiklą, norėdamas gauti sėklintojo licenciją, yra įpareigotas sudaryti sutartį su atitinkamos teritorijos sėklinimo centru. Tačiau kadangi tokios sutarties sudarymas priklauso nuo patvirtintų centrų vadovų, dėl šio įpareigojimo gali nepavykti įgyvendinti minėto siekio.

Dėl tokių priemonių tampa sunku, net neįmanoma arba bet kuriuo atveju mažiau patrauklu naudotis įsisteigimo laisve siekiant atitinkamos valstybės

2. Valstybės narės nustatytu reikalavimu, kad kitos valstybės paslaugų teikėjai, norėdami verstis dirbtiniu galvijų sėklinimu šios valstybės teritorijoje, gautų sėklintojo licenciją, ir nustačius, kad gavę minėtą licenciją, nesvarbu, kokios šios licencijos išdavimo sąlygos, šie subjektai gali sėklinti galvijus tik prižiūrimi atitinkamos teritorijos sėklinimo centro, yra apribojama laisvė teikti paslaugas, nes toks apribojimas gali sutrukdyti jau kitose valstybėse narėse teisėtai įsisteigusiems ir veiklą vykdančioms subjektams

teikti sėklinimo paslaugą ar jos teikimą padaryti mažiau patrauklų.

Tas pats pasakytina ir apie įpareigojimą saugoti sėklą patvirtintuose dirbtinio sėklinimo centruose, kurie vieninteliai užtikrina jos pristatymą gyvulių augintojams. Iš tikrųjų, net jei gyvulių augintojai turi galimybę užsakyti kreipdamiesi į centrą, kuriam jie priklauso, tam tikrą kitoje valstybėje narėje įsteigto gamintojo paruoštą sėklą, įpareigojimas saugoti tokią sėklą minėtuose centruose po jos išsiuntimo gali trukdyti minėtam gamintojui teikti paskirstymo paslaugą arba jos teikimą padaryti mažiau patrauklų.

(žr. 61, 64, 65 punktus)

3. Direktyva 77/504 dėl grynaveislių veislinių galvijų, Direktyva 87/328 dėl grynaveislių veislinių galvijų pripažinimo tinkamais veisimui ir Direktyva 91/174, nustatančia zootechninius ir kilmės reikalavimus parduodant grynaveislius gyvūnus ir iš dalies keičiančia Direktyvas 77/504 ir 90/425, Bendrijos lygiu buvo visiškai suderintos kilmės sąlygos, susijusios su Bendrijos vidaus prekyba grynaveislių galvijų sperma.

Be to, negalima remtis viršesniu bendrojo intereso pagrindu, jeigu yra suderinimas Bendrijos lygiu, numatantis priemones, būtinas užtikrinti šio intereso apsaugą. Todėl tai, kad nacionaliniai kilmės reikalavimai nustatomi siekiant apsaugoti grynaveislių galvijų genetines savybes, negali pateisinti Bendrijos vidaus prekybos tokių galvijų sėkla apribojimų, nenumatytų atitinkamoje srityje suderintuose Bendrijos teisės aktuose.

(žr. 73–75 punktus)

4. Neįvykdo įsipareigojimų pagal EB 43 ir 49 straipsnius valstybė narė, kuri suteikia teisę teikti galvijų dirbtinio sėklinimo paslaugą tik patvirtintiems dirbtinio sėklinimo centrams, turintiems išimtinę teisę vykdyti veiklą tam tikroje teritorijoje, bei asmenims, norintiems gauti sėklintojo licenciją, nustato sąlygą sudaryti sutartį su vienu iš tokių centrų.

Žinoma, yra teisėta, kad siekdama patikrinti, kaip kandidatas į sėklintojo pareigas yra pasirengęs, valstybė narė reikalauja licencijos sėklinimo veiklai vykdyti. Tačiau, kalbant apie leidimo vykdyti veiklą suteikimo procedūrą, reikia pažymėti, kad taikydama nacionalines nuostatas atitinkama valstybė narė privalo atsižvelgti į suinteresuotojo asmens kitoje valstybėje narėje įgytas žinias ir kvalifikaciją. Be to, išankstinio

administracinio leidimo suteikimo tvarka visų pirma turi būti pagrįsta objektyviais, nediskriminuojančiais ir iš anksto žinomais kriterijais, taip apribojant nacionalinės valdžios institucijų diskreciją, kad ja nebūtų piktnaudžiaujama.

neprivalo jos pasirašyti, net jei kandidatas atitinka objektyvius, nediskriminuojančius ir iš anksto žinomus pasirinkimo kriterijus, viršija tai, kas būtina siekiamam tikslui įgyvendinti, netgi darant prielaidą, kad jie yra tinkami užtikrinti gyvūno ir sėklinimu besiverčiančio asmens sveikatos apsaugą.

Teisės aktai, sėklintojo licencijai gauti nustatantys sąlygą sudaryti sutartį su dirbtinio sėklinimo centru, sėklinimo rinkoje galbūt konkuruojančiu su tuo pačiu subjektu, kurio, kaip sėklintojo, kompetenciją, jis gali tikrinti, ir paliekantys galimybę šias sutartis sudaryti tokių centrų vadovų nuožiūra, kurie

(žr. 91–95, 97, 108 punktus ir rezoliucinę dalį)